Bijlage 1 Intentieovereenkomst Blauwe Motor - Groene Mantel

Intentieovereenkomst
Blauwe Motor - Groene Mantel

Inhoud

Wie maken afspraken? 2
Overwegende dat 3
Artikel 1 Vertrekpunt, doel en inspanningen 5
Artikel 2 Organisatie, overleg en werkzaamheden 6
Artikel 3 Financiën 9
Artikel 4 Toetreding derden 9
Artikel 5 Duur 10
Artikel 6 Openbaar maken overeenkomst 10
Artikel 7 Nederlands recht 10
Ondertekening 10

Wie maken afspraken?

1. **Provincie Gelderland**,
   Markt 11 te (6811 CG) Arnhem,
   nummer in het handelsregister 51468751,
   vertegenwoordigd door haar gedeputeerde, de heer D. Vreugdenhil,
   gemachtigd door de commissaris van de Koning en gedeputeerde staten en handelend ter uitvoering van een besluit van gedeputeerde staten,
   hierna: **Provincie**.

2. **Waterschap Rivierenland**,
   De Blomboogerd 1 te (4003 BX) Tiel,
   nummer in het handelsregister 30281419,
   vertegenwoordigd door haar heemraad, Kees Romijn,
   en handelend ter uitvoering van een besluit van Dijkgraaf en Heemraden,
   hierna: **Waterschap**.

3. **Openbaar Lichaam op basis van gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen**,
   Nijverheidsweg 2 a te (6662 NG) Elst,
   nummer in het handelsregister 81903421,
   vertegenwoordigd door de bevoegd bestuurder, de heer H.M.F. Bruls,
   hierna: **GMR**.

4. **Gemeente Berg en Dal**,
   Dorpsplein 1 te (6562 AH) Groesbeek,
   nummer in het handelsregister 62254944,
   vertegenwoordigd door haar wethouder, PM,
   gemachtigd door haar burgemeester, de heer M. Slinkman,
   en handelend ter uitvoering van een besluit van burgemeester en wethouders,
   hierna: **Gemeente Berg en Dal**.

5. **Gemeente Heumen**,
   Kerkplein 6 te (6581 AC) Malden,
   nummer in het handelsregister 50916769,
   vertegenwoordigd door haar wethouder, PM,
   gemachtigd door haar burgemeester, de heer J. Minses,
   en handelend ter uitvoering van een besluit van burgemeester en wethouders,
   hierna: **Gemeente Heumen**.

6. **Gemeente Nijmegen**,
   Korte Nieuwstraat 6 te (6511 PP) Nijmegen,
   nummer in het handelsregister 09220932,
   vertegenwoordigd door haar wethouder, PM,
   gemachtigd door haar burgemeester, de heer H.M.F. Bruls,
   en handelend ter uitvoering van een besluit van burgemeester en wethouders,
   hierna: **Gemeente Nijmegen**.

7. **Gemeente Druten**,
   Heuvel 1 te (6651 DA) Druten,

nummer in het handelsregister 30279480,
vertegenwoordigd door haar wethouder, PM,
gemachtigd door haar burgemeester, mevrouw S. Sengers,
en handelend ter uitvoering van een besluit van burgemeester en wethouders,
hierna: **Gemeente Druten**.

8. **Gemeente Beuningen**,
   Van Heemstraweg 46 te (6641 AE) Beuningen,
   nummer in het handelsregister 51487659,
   vertegenwoordigd door haar wethouder, PM,
   gemachtigd door haar burgemeester, mevrouw D. Bergman,
   en handelend ter uitvoering van een besluit van burgemeester en wethouders,
   hierna: **Gemeente Beuningen**.

9. **Gemeente Wijchen**,
   Kasteellaan 27 te (6602 DB) Wijchen,
   nummer in het handelsregister 09212602,
   vertegenwoordigd door haar wethouder, PM,
   gemachtigd door haar burgemeester, mevrouw R.D. Helmer-Englebert,
   en handelend ter uitvoering van een besluit van burgemeester en wethouders,
   hierna: **Gemeente Wijchen**.

10. West Maas en Waal
    Dijkstraat 11, 6658 AG Beneden-Leeuwen,
    nummer in het handelsregister xxxxxxx,
    vertegenwoordigd door haar wethouder, PM,
    gemachtigd door haar burgemeester, de heer V.M. van Neerbos,
    en handelend ter uitvoering van een besluit van burgemeester en wethouders,
    hierna: **Gemeente West Maas en Waal**.

Hierna samen: Partijen.
Hierna de gemeenten samen: Gemeenten.
NB: er wordt nog overleg gevoerd met de gemeente Mook en Middelaar of zij ook deel willen nemen.

Overwegende dat

- In het gebied Rijk van Nijmegen (hierna: Gebied) Partijen willen samenwerken aan twee belangrijke initiatieven:
  - het herstel van de Blauwe Motor van de stuwwal (hierna Blauwe Motor) en
  - de Groene Mantel om Nijmegen (hierna Groene Mantel).

  De hiervoor genoemde gemeenten liggen in het Gebied. Een onderdeel van het Gebied is de stuwwal Rijk van Nijmegen (hierna: Stuwwal). Zie de kaart van dit Gebied en de stuwwal in bijlage 1.

- Blauwe Motor
  De Blauwe Motor een initiatief is van de Stuurgroep Klimaatadaptatie Rijk van Maas en Waal. Het is één van de belangrijke initiatieven van het Regionaal Uitvoeringsprogramma Rijk van Maas & Waal (hierna: RUP) van deze stuurgroep. In de RUP staat:

> ‘We herstellen de blauwe motor door in steden maar ook in natuurgebieden zoveel mogelijk water in de stuwwal te brengen. Dit vermindert wateroverlast vanuit de stuwwal op de naastliggende kernen én voorkomt droogte.’

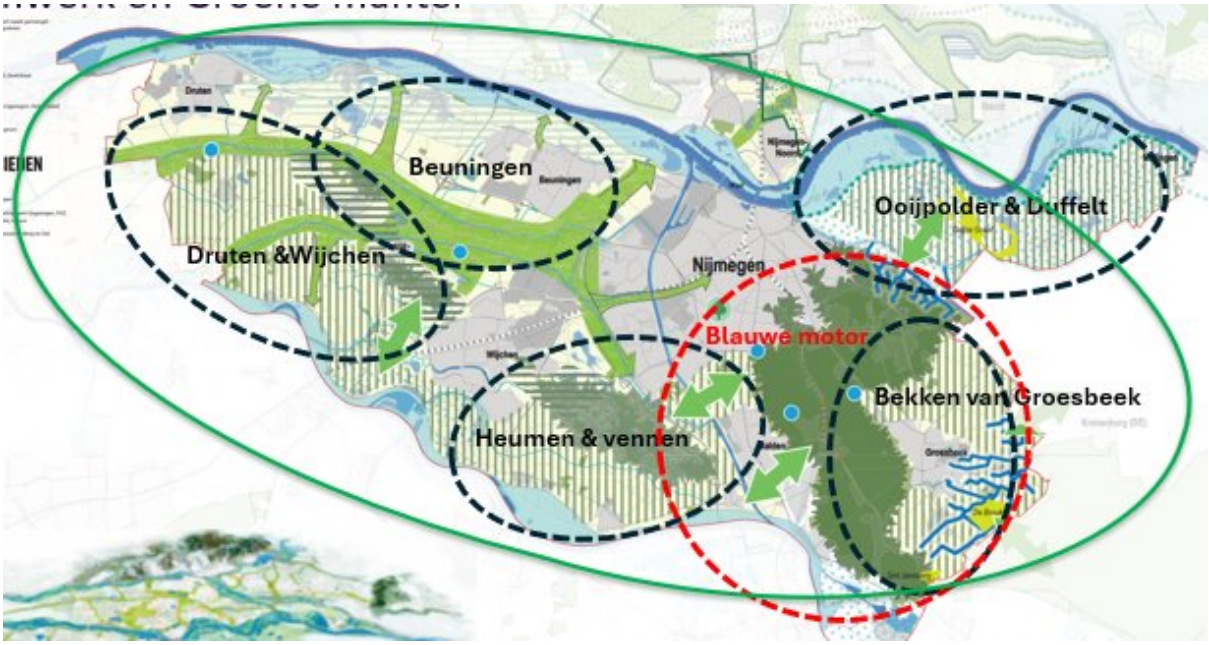
- Groene Mantel
  De Groene Mantel een initiatief is van Partijen en andere gebiedspartners. Doel van het initiatief is een verbetering van de kwaliteit door een (meer) biodivers, klimaatrobuust en beleefbaar landschap. De gebiedspartners willen ook een gezonde en toekomstbestendige voedselvoorziening en robuuste verbindingen tussen natuurgebieden.

- In het regioarrangement ‘Meer landschap, meer stad (Regioarrangement Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen’ (hierna: Regioarrangement) van de Provincie, 17 regiogemeenten en 3 waterschappen staat:
  > ‘We gaan voor aantrekkelijke landschappen die bewoners een mooi uitloopgebied bieden, waarin ruimte is voor agrariërs, biodiversiteit en waterberging en waarin we kwetsbare natuurgebieden ontzien. Er ligt een opgave om de landbouw te verduurzamen en te zoeken naar aanvullende verdienmodellen. Ook gaan we voor een toekomstbestendig rivierengebied dat als systeem goed functioneert en meervoudig bruikbaar is. We zoeken hierbij naar een optimale balans tussen de verschillende functies van het rivierengebied en willen een riviersysteem dat duurzaam te beheren is. Door het natuurlijk systeem robuuster te maken, kunnen we de negatieve effecten van klimaatverandering verminderen. De opgaven ‘meer landschap’ en ‘meer stad’ zijn gelijkwaardig en even belangrijk.’

  De Blauwe Motor en de Groene Mantel zijn belangrijke initiatieven om een groen-blauw raamwerk te maken en om daarmee het Regioarrangement uit te voeren.

- Partijen afspraken willen maken om sneller, beter en misschien goedkoper te komen tot een toekomstbestendige uitvoering van maatregelen.

- Vanuit de versnellingsaanpak stikstof GS op 18 februari 2025 besloten heeft dat natuurherstel in stikstofgevoelige N2000 gebieden en “relevante KRW-waterlichamen en gebieden” prioriteit hebben. Voor de Groene Mantel/Blauw Motor betekent dit focus van de provincie op instandhoudingsdoelstellingen Natuur of KRW-doelen.

Figuur 1: kaart van het gebied

Wat spreken Partijen met elkaar af?

Artikel 1 Vertrekpunt, doel en inspanningen

1.1. Partijen willen om meerwaarde en uitvoeringskracht te realiseren samen aan de initiatieven van de Blauwe Motor en de Groene Mantel werken en deze programma's in samenhang met elkaar oppakken.

1.2. De Blauwe Motor heeft als doel een toekomstbestendige ('klimaatrobuuste') Stuwwal in 2035 door een betere balans in het (grond)water- en bodemsysteem. Dit als basis voor vitaal bos, natuur, droog en veilig wonen, toekomstbestendige land- en tuinbouw, eneen aantrekkelijk landschap om te recreëren.
Partijen willen dit doel bereiken door (maatregelen):

a. Retentie en betere infiltratie van regenwater, efficiënter watergebruik en herstel van de sponswerking van de bodem;
b. Passend ruimtegebruik in 2050 op basis van natuurlijk water- en bodemsysteem ('bodem en water sturend');
c. Aanvullende maatregelen tegen wateroverlast, erosie, droogte, hitte en natuurbrand;
d. het houden en herstellen van voldoende schoon en ecologisch gezond oppervlaktewater en grondwater zodat het water voldoet aan de Kaderrichtlijn Water;
e. het verminderen van stikstofbelasting op met name de Natura2000 gebieden De Bruuk en St. Jansberg;
f. het bevorderen van biodiversiteit en herstel van beken en het behalen van de KRW opgaven.

1.3. De Groene Mantel heeft als doel een biodivers, klimaatrobuust en beleefbaar landschap voor 2035. De Partijen willen ook een gezonde en toekomstbestendige voedselvoorziening en robuuste verbindingen tussen natuurgebieden realiseren.
Partijen willen dit doel bereiken door (subdoelen):

a. bij te dragen aan natuur, water, bodem en klimaat;
b. toekomstperspectief te creëren voor agrariërs die werken aan bovenstaande thema's;
c. de relatie tussen stad en landelijk gebied te versterken.

1.4. Partijen werken op basis van het rapporten "Adviesrapport pre-verkenning Stuwwal Rijk van Nijmegen/Blauwe motor" en "de Groene mantel, zes gebiedsverhalen voor groenblauwe ontwikkeling" aan een programmatische aanpak door het opstellen van:

a. twee goed op elkaar afgestemde programmaplannen waarin staat hoe Partijen de doelen willen bereiken;
b. een uitvoeringsprogramma voor de Blauwe Motor voor de jaren 2025-2035 en een samenwerkingsovereenkomst;
c. een uitvoeringsprogramma voor de Groene Mantel voor de jaren 2025-2035 en een samenwerkingsovereenkomst.

Partijen spannen zich in om:

a. drie maanden na ondertekening van deze overeenkomst de plannen af te hebben;

b. drie maanden na ondertekening van de overeenkomst beknopte versies van de uitvoeringsprogrammas te hebben met daarin afspraken over de financiering van activiteiten die snel van start kunnen;
c. één jaar na ondertekening van deze overeenkomst de uitvoeringsprogramma's af te hebben;
d. zo snel mogelijk daarna afspraken te maken in eerste versies van samenwerkingsovereenkomsten;
e. de uitvoeringsprogramma's op doelbereik jaarlijks te monitoren en indien nodig te herijken en de afspraken vast te leggen in volgende versies van samenwerkingsovereenkomsten.

Zie voor een opsomming van de inhoud van het programmaplan, de uitvoeringsprogramma's en de samenwerkingsovereenkomsten bijlage 2.

Partijen onderzoeken of zij andere doelen van Partijen en initiatieven uit de omgeving kunnen meenemen bij het bepalen van de maatregelen. Voorwaarde is dat deze meekoppelkansen meerwaarde hebben en er geld voor is.

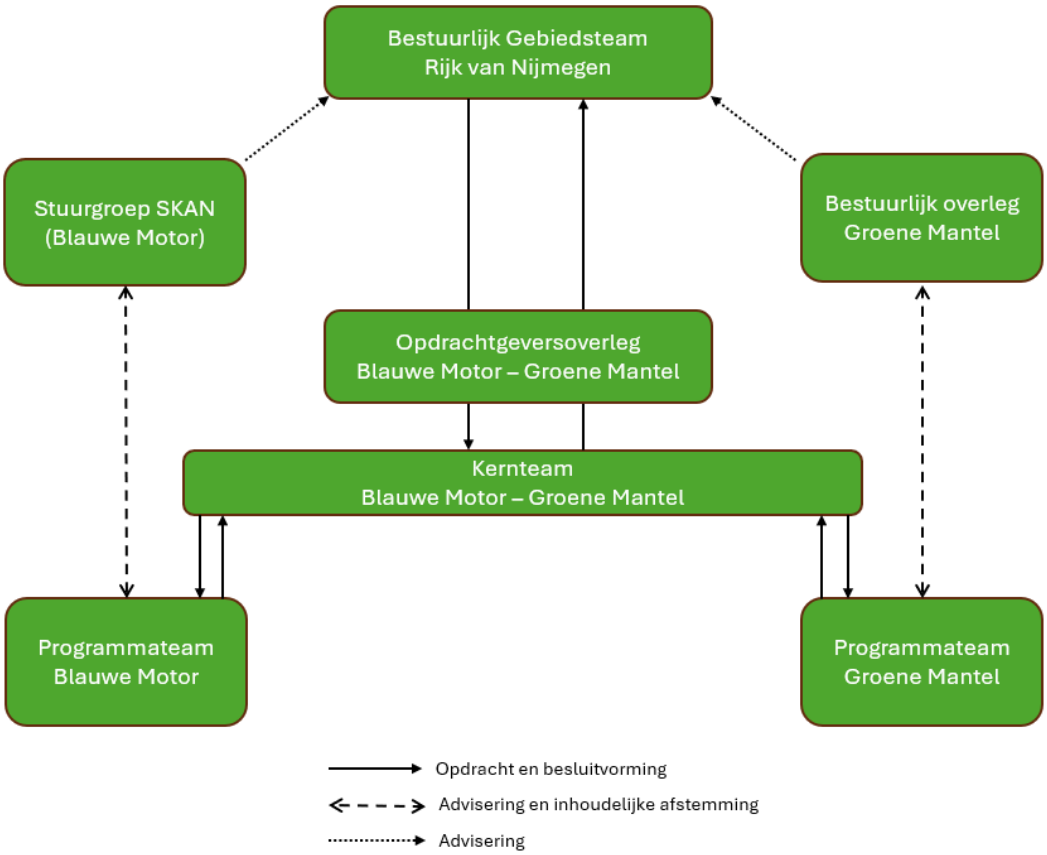
1.5. Er lopen al acties van Partijen die bijdragen aan de doelen van de Blauwe Motor en de Groene Mantel. Deze acties kunnen doorlopen en hoeven niet te wachten op de uitvoeringsprogramma's. Partijen spannen zich in om deze acties af te stemmen met elkaar en samen te zoeken naar meerwaarde om tot uitvoering te komen.

1.6. Partijen weten dat er voor de uitvoeringsprogramma's en de samenwerkingsovereenkomsten formele besluiten van Partijen nodig zijn. Partijen respecteren elkaars beoordelingsruimte, bevoegdheden, taken en besluitvormingsprocessen.

1.7. Partijen bij de programma's Blauwe Motor en Groene Mantel spannen zich in om de besluitvormingsprocessen zoveel mogelijk gelijk te laten lopen.

Artikel 2 Organisatie, overleg en werkzaamheden

2.1. Partijen werken samen als in de figuur hieronder. Partijen werken de precieze rollen, taken en bevoegdheden bij besluitvorming nog uit in de in 1.3 genoemde programmaplannen.

2.2. Bestuurlijke opdrachtgever (hierna: Bestuurlijk Gebiedsteam)

Er is een Bestuurlijk Gebiedsteam. Voorzitter van het Bestuurlijk Gebiedsteam is een wethouder van één van de Gemeenten.

Het Bestuurlijk Gebiedsteam:

a. zorgt voor bestuurlijke overeenstemming waarna besluitvorming door Partijen kan plaatsvinden;
b. bewaakt de samenhang tussen de programma's voor de Blauwe Motor en de Groene Mantel en tussen deze programma's en de regionale programmering.

Het bestuurlijk gebiedsteam wijst uit haar midden een eerste aanspreekpunt aan voor de programma's Blauwe Motor - Groene Mantel.

2.3. Adviesgroepen

Er is een stuurgroep Klimaatadaptatie Rijk van Maas en Waal (SKAN) en er is een bestuurlijk overleg Groene Mantel (hierna: Adviesgroepen). Binnen de programma's Blauwe Motor en Groene Mantel hebben deze Adviesgroepen een adviserende rol. De stuurgroep Klimaatadaptatie Rijk van Maas en Waal doet dit voor het programma Blauwe Motor. Het bestuurlijk overleg Groene mantel doet dit voor de Groene Mantel.
De adviesgroepen adviseren het Bestuurlijk Gebiedsteam over koers, inhoud, de integraliteit van de programmering en de voortgang van de uitvoering,

2.4. Opdrachtgeversoverleg

Er is een Opdrachtgeversoverleg met van de Provincie, het Waterschap, één van de betrokken

gemeenten en de GMR één afgevaardigde. De afgevaardigde van de gemeente en van de GMR zorgen voor afstemming met de (andere) Gemeenten.

De leden uit het opdrachtgeversoverleg kiezen uit hun midden de voorzitter

Het Opdrachtgeversoverleg zorgt voor samenstelling (bemensing) van het kernteam Blauwe Motor - Groene Mantel en de programmateams Blauwe Motor en Groene Mantel, het functioneren en aansturen van de programmamanagers en de randvoorwaarden voor de programmateams Blauwe Motor en Groene Mantel. Het opdrachtgeversoverleg beoordeelt voorstellen van het kernteam en de programmateams Blauwe Motor - Groene Mantel.

2.5. Kernteam Blauwe Motor - Groene Mantel (hierna: Kernteam)

Het Opdrachtgeversoverleg stelt namens de Partijen het Kernteam aan met daarin:

a. een programmamanager, die eerst verantwoordelijk is voor de Blauwe Motor;
b. een programmamanager die eerst verantwoordelijke is voor de Groene Mantel

De Programmamanagers dragen samen zorg voor de afstemming en coördinatie tussen beide programma's. De programmamanager Groene Mantel is hiervoor eerste aanspreekpunt.

De Provincie levert een Programmamanager die eerstverantwoordelijke is voor de Blauwe motor. De GMR levert de Programmamanager die eerst verantwoordelijk is voor de Groene Mantel. Samen met een communicatiemedewerker en een ondersteuner vormen zij het kernteam van het programma Blauwe Motor en het programma Groene Mantel.

Het Kernteam maakt de programmaplannen (plan van aanpak). Het Kernteam begeleidt de programma's Blauwe Motor en Groene Mantel, zoals Partijen gaan omschrijven in het programmaplan.

De Programmamanagers zijn verantwoordelijk voor het opstellen van de concept-uitvoeringsprogramma's en de concept-samenwerkingsovereenkomsten voor de Blauwe motor en de Groene Mantel. Zij zijn tevens verantwoordelijk voor een goede afstemming en coördinatie hier tussen. Zij adviseren de adviesgroepen en het gebiedsteam over de koers, de inhoud, de integraliteit van de programmering en de voortgang van de uitvoering.
Zij doen dit met de programmateams (zie artikel 2.6).

2.6. Programmateams Blauwe Motor en Groene Mantel (hierna: Programmateams)

Er is een Programmateam voor de Blauwe Motor en een Programmateam voor de Groene Mantel met daarin:

a. de eerstverantwoordelijke programmamanagers, met als vervanger de andere programmamanager die niet de eerstverantwoordelijke is;
b. de ondersteuners en communicatiemedewerker(s)
c. van elke partij in ieder geval één afgevaardigde.

De ambtelijk opdrachtgever kan namens het Opdrachtgeversoverleg extra medewerkers/ specialisten van Partijen en afgevaardigden van andere partijen toevoegen aan de Programmateams.
De Programmamanagers informeren het Opdrachtgeversoverleg ieder kwartaal over de voortgang.

Artikel 3 Financiën

3.1. Financiën voor proceskosten

Partijen hebben de proceskosten geraamd voor de jaren 2025 t/m 2027:

a. voor de Blauwe Motor € 700.000 en
b. voor de Groene Mantel € 700.000.

De begroting wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld in het bestuurlijk gebiedsteam Rijk van Nijmegen.

Partijen stellen de volgende bedragen beschikbaar:

a.	Provincie	€ 975.000
b.	Waterschap	€ 200.000
c.	Gemeente Berg en Dal	€ 61.333
d.	Gemeente Heumen	€ 48.740
e.	Gemeente Nijmegen	€ 43.333
a.	Gemeente Wijchen	€ 20.959
b.	Groene Metropoolregio	€ 25.000

Partijen maken in het programmaplan afspraken over wie van Partijen de kassier wordt en hoe de geldstromen lopen.

Als de proceskosten hoger of lager uitvallen dan geraamd gaan Partijen met elkaar overleggen.

3.2. Partijen betalen zelf de kosten voor hun afgevaardigden.

3.3. Financiën voor maatregelen

Partijen voeren nu maatregelen individueel uit, maar hebben op dit moment niet genoeg zicht op geld om alle maatregelen uit te voeren die passen bij de ambities. In het eerste jaar bij de uitvoeringsagenda maken Partijen de kosten en dekkingen inzichtelijk. Partijen maken nadien in de samenwerkingsovereenkomsten afspraken over de bijdrage van ieder van de Partijen aan de uitvoering van de maatregelen, afhankelijk van hun belang in de opgave. Iedere partij zorgt ervoor dat bij de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst zijn bijdrage beschikbaar is.
Artikel 1.7 geldt ook voor de financiering van maatregelen. Partijen weten dat voor het beschikbaar stellen van bedragen aparte formele besluiten nodig zijn.

Artikel 4 Toetreding derden

Derde gemeenten die voldoende binding hebben met de Blauwe motor, groene mantel, kunnen toetreden tot deze overeenkomst na ondertekening van een addendum door partijen en de toetredende derde. In het addendum worden de verplichtingen van de gemeente geregeld en de gevolgen die de toetreding heeft voor de bestaande partijen. Het voorstel voor het addendum wordt opgesteld door het kernteam. Besluiten tot toetreding van een nieuwe partij op grond van dit artikel dienen unaniem te worden genomen door het gebiedsteam.

Artikel 5 Duur

4.1. Deze overeenkomst treedt in werking na ondertekening door alle Partijen. Deze overeenkomst duurt drie jaar, te rekenen vanaf de ondertekening door alle Partijen. De overeenkomst wordt automatisch met steeds een half jaar verlengd. Dit tenzij één van de Partijen minimaal één maand voor het einde van de looptijd van de overeenkomst schriftelijk aan de andere Partijen laat weten de overeenkomst niet te willen verlengen. De andere partijen overleggen dan hoe met elkaar verder te gaan.

4.2. Partijen kunnen schriftelijk afspreken dat deze overeenkomst eerder eindigt.

4.3. Rechtsgevolgen die voortvloeien uit deze overeenkomst en die naar hun aard geacht worden door te werken of eventueel resteren na de beëindiging van deze overeenkomst worden afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in deze overeenkomst.

Artikel 6 Openbaar maken overeenkomst

5.1. Partijen weten dat er bepaalde wetten en regels gelden, zoals de Wet open overheid. De Provincie, de verschillende gemeenten en het Waterschap maken daarom deze overeenkomst openbaar.

5.2. Partijen geven elkaar hierbij hun instemming voor de openbaarmaking van deze overeenkomst. Ook geven Partijen hierbij aan dat zij geen behoefte hebben aan het indienen van zienswijzen als bedoeld in artikel 3.1 lid 3 Wet open overheid.

Artikel 7 Nederlands recht

Voor deze overeenkomst geldt het Nederlands recht.

Ondertekening

Afgesproken en (digitaal) getekend door:

_____	_____
Provincie Gelderland	Waterschap Rivierenland
_____	_____
Groene Metropoolregio Arnhem - Nijmegen	Gemeente Berg en Dal

_____	_____
Gemeente Heumen	Gemeente Nijmegen
_____	_____
Gemeente Druten	Gemeente Beuningen
_____	_____
Gemeente Wijchen	Gemeente West Maas en Waal